GANNI SKIKKI

Addattament liberu minn Trevor |ahra

Jie]du sehem:

Il-Baruni (80 sena) - sinjur aristokratiku; mejjet	
{anni Skikki (50 sena) - bidwi mag]ruf g]all-makkakerija tieg]u	
Riccardo (70 sena) - armel, il-ku[in tal-Baruni	
|ita (60 sena) - xebba, o]t Riccardo; ku[ina tal-Baruni	
Rinu``o (24 sena) - [uvni; ommu mejta ; neputi ta' Riccardo u |ita	
Lauretta (21 sena) - it-tifla ta' Skikki; il-ma]buba ta' Rinu``o	
Betto (55 sena) - l-armel ta' o]t il-Baruni	
Gherardo (40 sena) - t-tifel ta' o]t il-Baruni (illum mejta)	
Nella (34 sena) - mart Gherardo	
Gherardino (7 snin) - bin Gherardo u Nella	
Marco (45 sena) - bin Riccardo	
¬eska (38 sena) - mart Marco	
Tabib	
Nutar Buonaventura	
Kappillan	
2 xhieda	

<u>Palk armat xi]a[a hekk</u>:

Kamra tas-sodda. Tieqa jew tnejn jag]tu g]al barra bil-purtieri quddiemhom. Gradenza, komodini, si[[ijiet e``. Daqs erba' kandlieri kbar bix-xemg]at twal [o fihom li g]al issa g]adhom mitfijin.

Fis-sodda hemm il-Baruni u mqassmin madwaru u mal-kamra kollha hemm Betto, Riccardo, |ita, Marco, ¬eska, Gherardo, Nella, Gherardino u Rinu``o.

Riccardo — *(l-eqreb wie]ed lejn is-sodda)* Na]seb… na]seb li miet.

L-o]rajn kollha jersqu jiffullaw madwar is-sodda.

|ita — Ma nafx, il-li\ar fuq sidru donnu g]adu qed ji``aqlaq.

Nella — Iva, sewwa qed tg]id iz-zija |ita. G]adu qed jie]u n-nifs.

¬eska — U mur… dak intom qed i``aqlqu l-li\ar bl-imbuttar tag]kom. Ara]a… g]ajnejh maqlubin.

Nella — Qed ng]idlek dak g]adu]aj.

|ita — In[ibu mera.

Marco — Dil-mera g]alfejn?

Betto — Biex inpo[[uhielu ma']alqu u jekk tittappan ifisser li g]adu qed jie]u n-nifs.

|ita — }affu… [ibu mera.

Riccardo — Betto [ib mera…!

Betto — Issa jien mnejn se naqbad in[ib mera?

Rinu``o — *(Jersaq lejn it-twaletta u jurihom il-mera l-kbira tag]ha).* Tg]id in[ibu din?

Gherardo — U iva, [ib dik. }a ntik daqqa t'id.

Gherardo jersaq jg]in lil Rinu``o jaqla' l-mera. Huma u jaqilg]uha jkun hemm ]afna kummenti b]al: "Bil-mod... ara toqrosli sebg]i. Ix-xjafek kemm hi tqila! Issa ter]ix il-pi\ kollu fuqi. Ejja ``aqlaq ftit... e``.."

|ita — Ressquha 'l hawn. Ara ma twaqqg]uhilux fuq wi``u g]ax jekk g]adu ma mietx toqtluh \gur. I``aqilquhiex.

Mument ta' tensjoni waqt li jaraw jekk il-mera hix se tittappan.

|ita — Qed tarawha kif qieg]da tittappan. G]adu]aj.

Betto — U]allina minnek. Jekk il-mera di[a kienet imtappna kif tista' tg]id?

Gherardo — Isma'… jien il-mera g]ejjietni. X'se nag]mlu?

|ita — Po[[uha f'postha.

Riccardo — Jien ng]id li miet.

Nella — U jiena nsostni li g]adu]aj.

¬eska — *(aside)* Tkellmet l-esperta.

Nella — X'g]idtli…???

¬eska — Xejn… xejn… g]idt li lanqas fuq mewt jew]ajja ma nistg]u naqblu.

Riccardo — Insej]u lill-kappillan. Dak g]andu esperjenza kbira f'dawn l-affarijiet u \gur jinduna jekk mietx jew g]adux]aj. Fejn mar?

|ita — Ming]alija mar jie]u kikkra kafe' fil-kamra tal-pranzu.

Gherardo — U bi``a torta minn ta' nofs in-nhar, u skutella qastan mg]olli u \ew[kag]kiet…

Betto — Mela ma tantx se jirnexxilkom ti[bduh lil hawn malajr.

Riccardo — Rinu``o, mur g]idlu ji[i. Issa stess.

Rinu``o jitlaq.

Nella — *(Twerr\aq)* Rajtu ji``aqlaq…!!!

¬eska — Dak Rinu``o, `aqlaq il-li\ar hu u g]addej.

Nella — Isma' lili kemm]sibtni skantata?? Qed ng]idilkom rajt siequ ti``aqlaq.

¬eska — Na]seb ipprova jag]tik daqqa ta' sieq!

|ita — Isktu, intom it-tnejn. Issa ji[i l-kappillan u jg]idilna hu. Il-kappillan xaba' jassisti moribondi u jara mejtin. }add ma jifhem daqsu. Hawn hu, ara. G]addi sur Kappillan.

Jid]lu l-Kappillan u Rinu``o

Kappillan — Rinu``o qed jg]idli li s-Sur Baruni]alliena.

Riccardo	M'a]niex `erti Sur Kappillan. A]jar tag]tih daqqa t'g]ajn inti.
	Kappillan jersaq lejn is-sodda u j]ares fil-qrib lejn wi`` il-Baruni. Tensjoni mill-o]rajn.
Kappillan	*(xi espressjonijiet bil-latin)* b'sog]ba kbira jkolli n]abbrilkom li n-nobbli Baruni Buoso Donati]alla dan il-wied tad-dmug] u jinsab fis-saltna ta' dejjem.
	G]all-ewwel l-o]rajn ja]btu se jifir]u, imma |ita minnufih ti``ekkjahom.
|ita	*(tixxenja)* Ja]asra… it-twajjeb u g]a\i\ l-uniku ku[in li kien g]ad fadlilna. Kif kellu j]allina!! *(tibki b'mod goff u artifi`jali).*
Riccardo	*(Jie]u l-'hint' ming]andha)* {o Firenza kollha ma kienx hawn ra[el onest aktar minnu. Marco… fittex ixg]el ix-xema'. Betto, ag]laq il-purtieri.
Kappillan	Kien ra[el nobbli, mhux biss g]ax kien nobbli, imma wkoll g]ax kellu <u>karattru</u> nobbli. *(b'ton ta' priedka)* U meta n-nobbilta' tal-klassi titlaqqa' man-nobbilta' tal-karattru allura bil-fors li jissawwar ra[el nobbli fuq li nobbli. Ejjew nin[abru u ng]idu Requem eternam g]al ru]u. Requiem eternam…. E``…. *(Ikun ser jibda jirrepetiha...)*
|ita	*(tiddejjaq meta tara li se jibqa' sejjer biha)* Hmmm Sur Kapillan..na]seb li dak il-kafe' se jiksa]lek. Ara, inti mur kompli fil-kamra tal-pranzu u a]na nkomplu nitolbu hawnhekk fil-[abra.
Kappillan	M'hawnx g]alik Sinjorina |ita. Int ukoll mara b'qalb nobbli. Mela]a mmur inkompli nitrejjaq kemxejn g]ax bejnietna tg]idx x'debbolizza g]andi.
|ita	Requiem…e``… *(tkompli titlob sa ma tara li l-Kappillan telaq. Hekk kif jg]osfor tieqaf mit-talb u tibdel it-ton)* Mela issa nfittxu na]sbu g]all-funeral. Kollox ta' malajr tafux,]a jfittex jinfeta] dak it-tesetment.
Rinu``o	U nsiru sinjuri.. u jiena nkun nista' ni\\ewwe[lill-ma]buba tieg]i Lauretta.
|ita	Tifla bla dota u bint dak l-i\magat ta' {anni Skikki. Mhi xejn tal-qatg]a tag]na.
Rinu``o	Imma zija, jekk insir sinjur ma jkunx hemm problemi, mhux hekk?
Riccardo	Jekk issir sinjur, imbag]ad il-folji tinqaleb.

Betto | *(minn ta]t lil Riccardo)* JEKK m'a]niex se nie]du xi di\appunt kbir.

Riccardo | *(isefsfu f'widnjen xulxin)* X'ji[ifieri "xi di\appunt kbir"? Xi trid tg]id biha?

Betto | Ma nafx. Forsi xnieg]a biss kull mhi. Imma skond ma' g]adda minn g]ala widnejja, l-g]a\i\ ]atni]alla kollox lill-Patrijiet ta' San Krisostmu.

Riccardo | *(jg]ajjat)* Lill-patrijiet ta' San Krisostmu???

|ita | *(tersaq fuqhom)* Fiex jid]lu l-patrijiet ta' San Krisostmu?

Riccardo jersaq isefsilha f'widnejha. |ita tg]ajjat bix-xokk. Il-kelma tibda tg]addi minn persuna g]al o]ra, sakemm iqum pandemonju s]i]. Fl-eqqel ta' l-istorbju:-

Riccardo | Isktu. Issa je]tie[nirra[unaw b'mo]]na. Xi mkien hawnhekk… [o din il-kamra jinsab mo]bi t-testment. Darba l-ku[in hekk qalli. Je]tie[nsibuh u ni``ekkjaw sewwa dil-bi``a. *(g]all-ewwel kul]add jibqa' fejn ikun qishom g]adhom ma fehmux xi jrid jg]idilhom Riccardo.)* X'intom tistennew? Kul]add ifittex.

Ferne\ija s]i]a. Kul]add jifta] il-kxaxen u jqalleb. Waqt dan it-taqlib kollu, Betto jersaq inkiss inkiss lejn il-gradenza u jisraq imqass tal-fidda u gabarre li jkun hemm fuqha. Rinu``o jibqa' kalm. Wara ftti |ita tinnota li Rinu``o mhux qed ifittex b]alhom.

|ita | Int se tibqa' hekk… tistenna l-bajtra taqa' f']alqek? Ejja fittex mag]na.

Rinu``o | Jiena naf it-testment fejn hu.

G]al dan il-kliem kul]add jieqaf soptu... spe`i ta' freeze.

Riccardo | X'inhu???

Rinu``o | Jiena t-testment naf fejn qieg]ed, imma minix se ng]dilkom fejn hu qabel ma tweg]duni li nkun nista' ni\\ewwe[lil Lauretta.

Kul]add jaqbad jg]ajjat: "U mela le! I\\ewwe[lil min trid. Kollox sew!"

Rinu``o | Mhux hekk. Ziju Riccardo, tweg]edni?

Riccardo | U iva… iva… mhux inti stess g]idt li meta nsiru sinjuri ma jkunx hemm problemi? Fejn hu t-testment?

Rinu``o Zija |ita! Tweg]edni?

|ita Mhix bi\\ejjed g]alik il-kelma taz-ziju? La nsiru sinjuri imbag]ad ag]mel li trid. Issa FEJN HU T-TESTMENT?

Rinu``o, bil-kalma kollha, jimxi lejn rokna tal-kamra, jaqla’ inkwatru minn mal-]ajt u minn warajh jo]ro[ it-testment li jkun mitwi u ssi[illat b’\igarella ]amra u bl-in`ira. Stag][ib mill-grupp kollu. Rinu``o jag]tih lil Riccardo. |ita ta]tafhulu minn idu.

|ita Kien hawn imqass tal-fidda. Fejn hu?

Kulhadd i[ares ‘l hawn u ‘l hinn. Betto jipprova jidher inno`enti.

|ita }affu sibu l-imqass]a naqtg]u s-si[ill.

Kul]add jibda jfittex. Baxx, baxx, Betto jpo[[i l-imqass fejn kien.

¬eska }awn hu. *(tag]ti l-imqass lil |ita)*

Betto G]ajnejja tassew telqu… kien ta]t imnie]ri lanqas rajtu.

|ita tifta] it-testment imma wara tqa]qi]a u]arsa kerha ming]and Riccardo, tnewlu lilu.

Riccardo Mela… testment mag]mul g]and n-nutar Buonaventura, illum is-7 ta’ Frar 1280, quddiem ix-xhieda Armando Ventimila….

|ita Issa]allik minn dawn il-preamboli kollha. Aqra aktar ’l isfel.

Riccardo Hawn ara… lill-qrabati kollha, ku[ini, tfal tal-ku[ini, neputijiet e``, n]allilhom is-somma]ames mitt fjorin biex tinqasam ugwalment bejniethom…

Jie]du nifs ta’ fer] u sodisfazzjon.

Marco Ahh… qed taraw kemm kellna ziju nobbli.

Gherardo *(B’]arsa kerha lejn Betto)* U kemm hawn min i]obb jaqla’ xnig]at foloz.

Riccardo “Lil qrabati hawn ta]t insemmija, ina]]ilhom dan li [ej: Lill-g]a\i\ ku[in Riccardo, in]allilu l-beni kollha ta’ Fucecchio...” *(jibdel it-ton ta’ le]nu.)* Grazzi ma]bub ku[in. Inti tassew [entlom. *(iqa]qa] u jkompli bit-ton tal-qari)* . Lil ma]buba ku[ina Zita ina]]lilha i poderi di Figline…

Zita Tabil]aqq bniedem nobbli li jaf ikun rikonoxxenti.

Riccardo	Lil Betto, l-armel tal-ma]buba o]ti Ermelinda, in]allilu i campi di Prato.
Betto	Grazzi… f'isem il-mibkija u ma]buba marti … u f'ismi wkoll.
Riccardo	Lil Gherardo u Nella in]allilhom il-beni ta' Empoli.
Nella	Tassew ziju b'qalb tad-deheb.
Gherardo	}aseb fina wkoll miskin.
Riccardo	Lil Marco u ¬eska n]allilhom il-beni ta' Quintole.
Marco	Grazzi ziju.
¬eska	Sewwa qal il-kappillan: nobbli fuq li nobbli.
Riccardo	U li\-\ag]\ug] Rinu``o, in]allilu l-beni tal-valle delle cuercie.
Ilkoll	Prosit… tassew nobbli… [entlom… qalbu tad-deheb… benefattur li Firenze qatt ma rat b]alu…
|ita	Isktu, dak g]adu mhu xejn. G]ad fadal l-awqa bi``a…
Riccardo	Hawn hi, ara… "Il-palazz tieg]i bil-[onna u l-mezzanini ta' mieg]u, il-mit]na bl-g]elieqi u l-beni tag]ha, l-artijiet tan-na]a tal-punent ta' l-Arno u s-somma ta' mitejn elf fjorin, in]allihom kollha lill-kunvent tal-patrijiet ta' San Krisostmu…"
	Mument ta' sikta.
|ita	Lill-patrijiet ta' San Krisostmu???
Betto	*(b'rabja imma b'sodisfazzjon g]ax [ew fi kliemu)* Eh, lill-patrijiet ta' San Krisostmu!
Riccardo	Ja ngrat li hu!
Nella	Ja qalb]adra!
|ita	Ja kattiv! }allielna biss erba' tentufiet.
	Riccardo iqum ji[ri minn fejn ikun, jitfi x-xemg]at u jifta] il-purtieri bera].
Marco	Issa x'se nag]mlu?

Riccardo	X'nag]mlu? Issa nin\lu g]arkobbtejna u nirringrazzjaw lil dan l-g]a\i\ ku[in li minflok ipprefera lil demmu, ipprefera lil dawk il-qabda patrjiet \magati.
Gherardo	Li min jaf kemm se jixxalaw minn fuq daharna
Betto	Huma jixorbu l-inbid tal-prima u a]na se nibqg]u nilag]qu l-birra qarsa ta' Signa.
|ita	Se naqg]u g]a`-`ajt ma' Firenze kollha. Kollox mitluf.
	Tintelaq tibki fuq si[[u.
Rinu``o	*(jersaq lejn it-tfajjel Gherardino… minn ta]t l-ilsien)* Mur i[ri g]id lil {anni Skikki ji[i hawnhekk.
Gherardino	Issa?
Rinu``o	U mela mitt sena o]ra. U g]idlu j]allef.
	Gherardino jitlaq. L-o]rajn kollha jintelqu jibku]dejn |ita.
¬eska	Mur obsor g]alih… in-nobbli ziju.
Nella	Lanqas biss nistg]u mmissu xejn minn did-dar. Issa kollox tal-patrijiet.
	Betto donnu jie]u l-'hint' u jer[a' jibda jisraq.
|ita	Min qatt kellu jg]idilna li g]all-funeral tal-ku[in se nkunu qed nibku biki ta' veru?
Riccardo	*(rassenjat)* Kollox mitluf.
Rinu``o	*(kalm)* Le… forsi mhux kollox mitluf.
	Kul]add jieqaf issummat.
|ita	Kif "mhux kollox mitluf"? X'nistg]u nag]mlu kontra testment miktub iswed fuq l-abjad?
Rinu``o	A]na ma nistg]u nag]mlu xejn; imma hawn bniedem li forsi jista' jg]inna. Anzi jiena ng]idilkom li [o Firenze kollha m'hawn]add li jista' jg]inna]liefu.
Riccardo	X'inti tpaspar? G]al min qed tg]id?
Rinu``o	{anni Skikki.

|ita | Lanqas biss nippermettilek issemmi ismu hawn [ew. U aqta' jiesek milli n]alluk ti\\ewwe[lil bintu Lauretta. Jekk qabel kellek xi tama li tikseb il-flus issa kollox tarlek mar-ri].

Rinu``o | Imma {anni Skikki huwa l-unika persuna li jista' jsibilna soluzzjoni.

|ita | G]idtlek ma nippermettilekx issemmi ismu.

Jid]ol Gherardino.

Gherardinmo | Wasal {anni Skikki.

Jid]lu Skikki u Lauretta

Skikki | G]adni kemm sirt naf bil-mewt tan-nobbli Baruni. L-g]omor minn qalbi, g]e\ie\ ]bieb. L-g]omor lilkom u lil min fadlilkom.

Jersaq jo]dilhom b'idejhom u jtennilhom "l-g]omor" imma meta jasal fuq |ita, din tin[ibed.

Lauretta | *(lil Rinu``o)* G]adni kemm]adt l-a]bar. Mela sa fl-a]]ar se nkunu nistg]u nsiru ta' xulxin.

Rinu``o | Hekk kont qed nittama, g]a\i\a tieg]i... imma…

Skikki | Ahh... Sinjorina |ita, naf sewwa kemm kont t]obb u tg]o\\ lin-nobbli baruni ku[inuk; imma issa m'hemmx g]alfejn tag]mel dak il-wi`` imdejjaq kollu. Issa tistg]u biss titolbu g]alih u fit-talb tag]kom tirringrazzjawh tal-[id li g]o[bu j]allilkom.

|ita | Insolenti.

Rinu``o | Sur Skikki…

Rinu``o ji[bed lil Skikki fil-[enb u jsefsiflu f'widintu biex jg]idlu b'dak kollu li nqala'. Sa dan it-tant...

|ita | Jien ma tajt l-ebda permess li dak… dak… dak il-bniedem… jid]ol ta]t dan is-saqaf.

Nella | Imma Rinu``o qal li jista' jg]inna.

|ita | M'g]andiex b\onn g]ajnuna ming]and nies li mhumiex tal-kwalita' tag]na.

¬eska | Nies foqra.

Nella | *(aside)* B]alna…!

Skikki — Ahh… issa fhimt kollox. Qed jisg]obbija tassew. Minn dak li g]adni kemm sirt naf, g]andkom ra[un doppju l-g]aliex ikollkom dal-vistu kollu. Vistu g]at-telf tat-twajjeb u nobbli baruni… u]eqq… vistu g]at-telfa ta' dak il-[id kollu.

|ita — Iskot… u naprezzaw]afna jekk inti u bintek tisparixxu minn quddiemna mill-aktar fis.

Skikki — Kollox sew... arana se n]allukom. Nifhem li f'dan il-mument ta' dulur hekk kbir tipprefru toqog]du tilag]qu l-[rie]i wa]idkom. Arrivederci.

Lauretta — Le, papa'… je]tie[li tg]inna. Inkella kollox ikun mitluf g]alija u g]al Rinu``o.

Skikki — }eqq… m'hemmx aktar x'nag]mlu, hux hekk? {uvintur li jriduk hawn bir-rimi. U]elwin]afna wkoll.

Lauretta — Imma g]alija Rinu``o biss hawn.

Rinu``o — *(lil Zita u lil Riccardo)* Zija Zita.. ziju… jekk jog][obkom,]alluh jara ftit it-testment. B'daqshekk ma fiha xejn. Kemm jag]tih daqqa t'g]ajn biss. X'jista' ji[ri b'daqshekk?

Zita — *(wara]afna nfih)* Jarah biss u jitlaq.

Rinu``o — *(lil Skikki)* Sur Skikki… nitolbok bil-]niena, f'[ie] l-im]abba li t]obb lil bintek…

Lauretta — Papa'… ma tixtieqx tarani kuntenta?? Naf li t]obbni]afna… g]alija u g]al im]abbti.

Skikki — Kollox sew…

Riccardo j]affef inewwillu t-testment. Skikki jintilef jaqra. L-o]rajn bil-mod il-mod jintrikbu mill-e`itament u jersqu jiffullaw madwaru. Waqt li Skikki jaqra u jippassi[[a l-o]rajn jibdew jippasi[[aw warajh. Minbarra |ita li tibqa' maqtug]a g]aliha wa]idha. Hu u jaqra, Skikki jag]mel kummenti b]al...

Skikki — Hmmm… issa qed nifhem... na]seb forsi nistg]u…

Ilkoll — Xiex???????

Skikki — Le, le…. Impossibbli. *(ikompli jaqra u jippassi[[a. Jieqaf `omb qisu milqut minn idea.)* Iva!!!

Ilkoll — Xiex???????

Skikki	Le, le… ma jistax ikun. *(aktar qari u ppassi[[ar. Sa fl-a]]ar…).* Jiddispje`ini ng]idilkom li g]alikom il-bibien kollha jinsabu mag]luqin. M'hemmx x'tag]mel.
|ita	Ma kellniex b\onn lilek biex tg]idilna. U allura m'g]andekx aktar x'toqg]od tag]mel hawn [ew. Tista' taqbad lil bintek u ddabbar rasek.
Rinu``o	Mhux hekk zija |ita.
|ita	Int ag]laq]alqek u jaqbillek tibda t]uf u tfittex tfajla sinjura li lesta terfg]ek mill-mi\erja li dak *(turi l-mejjet)* xe]tek fiha.
Skikki	Tlaqna binti. Kif qalet is-Sinjorina |ita, issa m'g]andniex x'noqog]du nag]mlu aktar hawn [ew, qalb tal-vistu kollu… dad-dwejjaq. Nistg]u forsi nibqg]u sejrin sal-Kunvent ta' San Krisostmu ng]idu kelma mal-]abib tag]na l-Pirjol. Hemm dejjem jilqg]una b'tazza nbid tajba.
Lauretta	Le, papa'… ma jistax ikun li l-m]abba tieg]i u ta' Rinu``o tispi``a hekk. Int kul]add jg]id kemm g]andek mo]]ok jil]aqlek. Ma jistax ikun li ma tistax issibilna soluzzjoni g]al dan il-gwaj.
Rinu``o	Sur Skikki… jekk jog][bok, f'[ie] l-im]abba li t]obb lil bintek, titlaqx.
Skikki	Ma jistax ikun. Testrment miktub, iffurmat u ssi[illat… dak finali. Sa]]a.
	Ikun]iere[imma f'salt wie]ed jieqaf sobtu.
Skikki	Sakemm forsi…
L-o]rajn	Xiex…????
Skikki	Min sar jaf li l-Baruni miet?
Riccardo	}add g]adu ma jaf.
|ita	}lief il-Kappillan.
Skikki	Mela kollox mitluf. *(jer[a' jkun se jitlaq 'il barra)*
Gherardo	Imma l-kappillan g]adu hawn fid-dar. Lil]add g]adu ma qal.
Skikki	Tajjeb. Mela g]adna fil-]in u nistg]u nsewwu kollox. Lauretta, mur itma' l-fniek.
Lauretta	Nitma' l-fniek?? X'ji[ifieri?

|ita	Mela dal-palazz]sibtu xi razzett. Hawnhekk m'g]andniex fniek.

Skikki	Insomma, g]asafar, b`ie`en, pappagalli, kukkudrilli… mur u itmag]hom kollha u tersaqx lil hawn qabel insej]ulek.

Lauretta	Isss… imma dan mhux sewwa.

Skikki	Inti trid ti\\ew[u lil Rinu``o?

Lauretta	Da\gur li rrid.

Skikki	Mela mur itma' l-g]asafar. U t-tfajjel a]jar imur mag]ha juriha fejn qieg]da l-iskalora.

Gherardo	Mela x'inhu. Gherardino… mur ma' Lauretta.

Gherardino	Imma jiena ma nafx fejn hi l-iskalora.

Gherardo	Mela itimg]uhom kisra]ob\ bit-tadam. Morru

Lauretta u Gherardino jitilqu.

Skikki	Tajjeb mela tridu tag]mlu dan li se ng]idilkom. Akkost ta' kollox, lill-kappillan t]alluhx jo]ro[minn hawnhekk. Lanqas jekk ikollkom torbtuh mal-kolonni ta' l-intrata. Ag]lqu l-purtieri u ne]]u minn hemm dawk il-kandlieri.

Kul]add jag]mel dak li jordna Skikki. F'salt wie]ed, minn barra jinstama' le]en it-Tabib.

Tabib	Se nibqa' die]el jiena.

|ita	X'wa]da din. It-tabib.

Skikki	T]alluhx jid]ol.

|ita	Minuta wa]da dott… g]ax… g]ax….

Tabib	*(minn barra)* Kif inhuwa l-Baruni?

Skikki jag]mlilhom sinjal biex jg]idulu li l-baruni kollox sew.

Riccardo	Hmmm.. eh… mhux]a\in. Anzi… anzi… qaleb g]all-a]jar.

Tabib	}abat tajjeb mela… nid]ol ninvistah ftit.

|ita	Le.. le mhux g]al issa dott.. g]ax qed.. qed….

Riccardo

Qed ibiddel.

|ita

X’se nag]mlu?

Skikki

Isaw… ne]]u lill-Baruni minn [os-sodda u]uduh xi mkien ie]or.

Kul]add imidd g]onqu g]ax-xog]ol, waqt li minn barra t-tabib jg]id.

Tabib

Jekk qed ibiddel araw li ma tag]tuhx xi ri].

Marco

Le, le… mhux qed ibiddel kollox…

Gherardo

Qed ibiddel postu biss…!

Aktar konfu\joni fuq il-palk. F’nofs dan kollu , waqt li Gherardo u Marco jkunu qed i[orru lill-Baruni, jid]ol fuqhom it-tabib. Fil-pront, lill-baruni jg]attuh bil-li\ar u fuq wi``u jpo[[ulu l-kappell ta’ Skikki. Skikki jaqbe\ fis-sodda tal-Baruni u jitg]atta bil-kutri. G]al mument kul]add jiffri\a.

Tabib

Xi nqala’?

Skikki

(minn [os-sodda, b’le]en mibdul) . Il-]abib tieg]i {anni Skikki [ie jarani, offrejtlu ftit inbid u… taf inti dak kif jag]mel…]eqq siker.

Tabib

Isma’ x’kull wa]da! *(lill-katavru)* Eh… {anni, {anni… imma kif lanqas taf fejn joqg]od l-etikett?!

Ikun se jersaq lejn imma |ita \\ommu.

|ita

Tersaqx lejh dott… g]ax filli jkun mitluf minn sensih u filli jsir vjolenti.

Tabib

Imma din vergonja. Qatt ma nstemg]et li wie]ed ji[i jara moribond…

Skikki

Ma tantx g]adni moribond, dott…

Tabib

U tant japprofitta ru]u mill-[enero\ita’ tag]kom li jisker hekk… sfa``atament. Eh, jiena dejjem g]idt li dan {anni qatt m’g]o[obni.

|ita

Naqbel mieg]ek perfettament.

Gherardo

Issa na]seb li a]jar immorru mmidduh ftit fil-kamra l-o]ra, g]ax fih il-pi\.

Tabib	X'wa]da din, kif]adu x-xorb. Qisu mejjet.
Skikki	Sellimlu lit-tabib, {ann…
	Gherardo j`aqlaqlu idu b'tislima waqt li jibqg]u]er[in 'il barra bih.
Tabib	Sa]]a, sa]]a {ann. U intom ukoll, ma kellkomx g]alfejn tag]tuh daqshekk inbid. Insomma Sur Baruni, tassew qed nie]u gost li qlibt g]at-tajjeb… kwa\i jkolli ng]id: mirakolo\ament.
Skikki	Hekk hu dott… imm' issa g]andi b\onn nistrie] ftit.
Tabib	Imma l-ewwel ninvistak.
	Ikun se jersaq lejn is-sodda imma Riccardo u |ita j\ommuh.
Riccardo	Le dott… ma tarax. Se noqog]du niskomodawk. G]al issa n]alluh jistrie] ftit.
Tabib	U xi skomdu skomdu. Dak dmir tieg]i. Xi tg]id Sur Baruni?
Skikki	Hmmm… ara, ag]tuh x'jixrob lid-dottore. Ftit inbid fin milli tajna lil Skikki.
Betto	Iva… g]addi lil hawn dott.
Riccardo	*(minn ta]t)* Fejn se tie]du? Hemmhekk hemm il-kappillan.
Betto	Ne]duh fis-salott.
Riccardo	Hemmhekk hemm il-Baruni mejjet.
|ita	*(Tersaq taqbad lit-tabib lambranzetta)* Sku\ana dott. L-inbid xorobhulna kollu dak il-bestja ta' {anni Skikki. Ikollna nie]du pa`enzja… x'tistenna minn bniedem baxx tal-kwalita' tieg]u.
Tabib	Hekk hu, hekk hu.
|ita	Imma tib\ax. Ara, issa nibag]tulek kaxxa nbid id-dar. Xi tg]id?
Tabib	Inti tassew [entili. Mela x'naqbad ng]idilkom? Nirringrazzjakom.
|ita	}a[a mill-i`ken, dott.

Tabib	U tassew qed nifra] li l-Baruni qaleb g]all-a]jar hekk f'daqqa. Kif naqbad inpo[[iha…?
Betto	Mirakolo\ament!
Tabib	Hekk hu. |gur ma tridunix ninvistah?
Riccardo	{a raqad dott. Il-jum it-tajjeb mela.
Tabib	Buona giornata. Hmmm… dal-g]odu jiena se nkun il-]in kollu barra, ji[ifieri dak ir-rigal `kejken li [entilment offrejtuli, a]jar tibag]tuh il-lejla… wara s-sitta.
|ita	Kollox sew dott. Buon lavoro.
	Tabib jitlaq. Kul]add jie]u r-ru]. Skikki jo]ro[minn [os-sodda. Gherardo u Marco ji[u lura minn [ewwa.
Gherardo	Telaq it-tabib?
|ita	Sa fl-a]]ar.
Nella	Jiena g]adni ma fhimt xejn…
¬eska	… B]as-soltu.
|ita	Ma ner[g]ux nibdew. *(Tersaq fuq Skikki b'disprezz)* Sur Skikki, jista' jkollok il-kirjanza li tg]idilna x'g]andek f'mo]]ok?
Skikki	Ara,]add g]adu ma jaf li l-Baruni miet. Mela allura kul]add ming]alih li g]adu]aj. Postu nie]du jiena u nag]mlu testment [did fejn in]allilkom kollox. Xi tg]idu?
Ilkoll	Prosit… m'hawnx g]alih Skikki.
Riccardo	Stennew. Imma…]eqq… dan huwa reat kriminali. Jekk ninqabdu…
Skikki	Hekk hu. Jekk ninqabdu tafu x'inhija l-piena hux tassew? Jaqtg]ulna barra l-id il-leminja. |brixx *(jag]mel mossa qishom qed i]anxrulu idu. L-o]rajn jitkexkxu.)* F'dil-]a[a se nkunu lkoll kompli`i flimkien. Jekk ninqabdu nie]du l-kastig ilkoll. Xi tg]idu?
	Mument ta' sikta.
Riccardo	Imma m'g]andniex g]a\la o]ra. X'se nag]mlu? Qbilna?
Kul]add	Naqblu... naqblu.

|ita *(kalma u soda)* Kollox sew. Imma tridu ta]ilfu li ji[ri x'ji[ri]add qatt ma jista' ji\vela dak li se jsir bejn dawn l-erba']itan. Ma rridx li fi xju]iti nispi``a b'id wa]da.

Rinu``o Lanqs inkun nista' ng]annaq lil Lauretta.

|ita Ta]ilfu?

Kul]add Na]ilfu…

Skikki Mela Rinu``o, mur g]an-nutar.

Rinu``o jitlaq.

Kappillan *(minn [ewwa)* U jiena se nara n]allikomx.

Riccardo *(B'paniku)* Il-kappillan…!!!

Skikki *(waqt li jer[a' jid]ol fis-sodda).* T]alluhx jo]ro[mid-dar… akkost ta' kollox.

Jid]ol il-Kappillan

Kappillan Ikolli nammetti li]add ma jsajjar torta tat-tuffie] aqwa mill-koka tag]kom. Imma issa d-dmir qed isejja]li.

Gherardo Sur Kappillan… hmmm… Betto, Betto qal li ried ikellmek ftit rasek u rasu.

Kappillan Betto? Jaqaw xi nqala' Betto…

Betto *(Lil Gherardo)* Jiena? Inkellem lill-Kappillan?

Gherardo Iva… hmmm… dwar dawk id-dubji li kellek.

Betto Dubji…!!!

Gherardo G]ax Sur kappillan… Betto ma jistax jifhem kif sar e\attament il-miraklu tat-tie[ta' Kana. Kif l-ilma sar inbid, meta.. kif jaf kul]add jekk l-inbid i\\idlu l-ilma ta]lih.

Kappillan Imma Betto, ru]i… g]alhekk dak huwa miraklu. M'g]andekx tiddubita mit-triqat misterju\i tal-Mulej.

Gherardo G]ax Sur Kappillan, Betto qalli: "La l-Mulej kien kapa`i jag]mel miraklu b]al dan, g]alfejn [eg]elhom jimlew il-[arar bl-ilma. Ma setax bidel l-arja f'inbid?"

Kappillan *(skandalizzat)* Betto… Betto… qatt ma kont nistenna dawn l-argumenti ming]andek. Qed tissorprendini.

Betto	Fil-fatt anki jien qed nissorprendi lili nnifsi.
Gherardo	Ara, Sur Kappillan… kieku tmorru ftit f'kamra o]ra u toqg]od tipprova tfiehemu ftit, tkun qed tag]millu [id kbir. G]ax bejnietna donnu qed jiffissa u qed jag]mel iljieli ma jistax jorqod. U waqt l-ispejgazzjoni dettaljata tieg]ek, tag]mlu tajjeb tixorbu tazza nbid intom ukoll; forsi mhix skwi\ita daqs dik tat-tie[ta' Kana… imma tg]inkom biex tid]lu aktar fl-ispirtu ta' l-argument.
Kappillan	Hekk hu, hekk hu… *(idawwar drieg]u ma' spallet Betto waqt li jibdew]er[in 'il barra)* Qatt m'g]andna n]allu dubji b]al dawn ji\gi``aw [o mo]]na, g]ax b'hekk inkunu qed nipperikolaw il-fidi tag]na. Mela, skond San {wann, kapitlu 2, versi mill-1 sal-11… fil-Galilija…
	Kappillan u Betto jitilqu 'l [ewwa.
Skikki	*(jo]ro[mis-sodda)* Na]seb in-nutar ma jdumx ma jasal. Mela tridux nitkellmu kif se nqassmu l-wirt?
Riccardo	Il-flus kollha g]andhom jinqasmu ndaqs bejn kul]add. Taqblu?
Kul]add	Naqblu... tajjeb... prosit…
|ita	Nipproponi wkoll li kul]add jie]u dawk il-beni li kienu msemmija fit-testment ori[inali, ji[ifieri jiena nie]u i poderi di Figline*.*
Riccardo	U jiena l-beni ta' Fucecchio.
Skikki	Kollox sew.
Marco	U a]na l-beni ta' Quintole.
Gherardo	U jiena u Nella l-beni ta' Empoli.
Skikki	U jekk niftakar sewwa, Betto g]andu l-Campi di Prato u Rinu``o g]andu l-beni tal-Valle delle Cuercie.
Riccardo	G]andek memorja tajba, qed ng]id.
Skikki	Qbilna mela?
Kul]add	Naqblu wkoll… tajjeb]afna… sewwa... sewwa…
Skikki	Imbag]ad hemm il-[id il-kbir. Dan il-palazz, qabel kollox.

Riccardo — Ma na]sibx li hawn g]andu jkollna diffikulta'. Jiena, b]ala l-ixje] membru tal-familja, g]andi nirtu bi dritt.

|ita — Stenna stenna… u ma ng]a[[lux. Inti [a qed tg]ix [o dar kbira u komda, waqt li jiena, li bi dritt ni[i kwa\i daqsek, qed ng]ix [o erba' gububiet se jaqg]u u ma jaqg]ux.

Riccardo — Erba' gabubiet sabi]!! G]andek dar ta' aktar minn 12-il kamra, [nien daqsiex u g]alqa t]ares fuq il-wied. Inti tista' tie]u l-mit]na bir-raba' ta' mag]ha.

|ita — Dik bog]od wisq mi`-`entru u m'g]adnix nifla] niskare[[ja.

Jid]lu Lauretta u Gherardino

Lauretta — Papa'.. l-ag]safar tmajniehom kollha.

Skikki — Mela morru tuhom x'jixorbu.

Gherardino — Tajniehom ukoll.

Skikki — *(lill-qraba)* X'g]andkom aktar annimali f'did-dar? Possibbli m'g]andkomx xi kelb jew qattus jew daqsxejn ta' bag]al.

|ita — Tistg]u toqog]du ssaqqu l-fjuri.

Skikki — Prosit… morru saqqu l-qsari kollha u l-[nien minn fuq s'isfel.

Lauretta — Papa'... imma bit-tisqija n]amme[il-libsa.

Skikki — *(Jersaq lejha… aside)* A]jar t]amme[dik il-libsa <u>llum</u> g]ax b'hekk ikollok garanzija li tilbes ilbiesi mill-aqwa <u>g]al dejjem</u>. Mur u isma' minni.

Lauretta — Kollox sew mela.

Gherardino — *(lil missieru).* Jiena mhemmx g]alfejn imur mag]ha.

Gherardo — Da\gur li ter[a' tmur mag]ha. Oqg]od uriha fejn trid issaqqi.

Gherardino — Iss]ej! Jien xbajt barra.

Gherardo — G]idlek mur ma' Lauretta… qabel ma nsibu ru]na barra jien u ommok u kull min qieg]ed hawn [ew. Mur.

Lauretta u Gherardino jitilqu.

Skikki — Allura kif se nibqg]u?

|ita — Jiena nsostni li dan il-palazz imiss lili bi dritt.

Skikki Jekk m’intomx se tiftiehmu m’a]na se naslu mkien. U n-nutar daqt ikun mag]na.

Riccardo *(jikkalmahom)* Kollox sew… kollox sew. Ara l-a]wa, ejja nikkalmaw u na]sbu ftit b’mo]]na. Kif [a g]idna, f’dil-bi``a a]na lkoll qeg]din f’borma wa]da. Kompli`i lkoll flimkien. Skikki, bil-g]aqal ta’ mo]]u…

|ita Bil-]a\en ridt tg]id…

Riccardo }a\en, finezza, makakkerija… imma fuq kollox intelli[enza. Ikollna nammettu li]add minna lkoll ma kienet [iet f’mo]]u soluzzjoni b]al din. U ta’ dan, Sur Skikki, oqg]od fuq il-kelma tag]na li se n]allsuk tajjeb. G]alhekk jiena nipproponi li n]allu f’idejn is-Sur Skikki biex b’din l-istess intelli[enza li wera s’issa, iqassmilna il-wirt bil-[ustizza u bil-g]aqal kollu tieg]u.

Gherardo Jiena naqbel.

Marco Jiena wkoll.

Gherardo Naqblu… naqblu.

Riccardo *(lil Zita)* Inti xi tg]id?

|ita *(Wara pawsa u nef]a)* Kollox sew… naqbel. U la darba qbilna a]na, Betto u Rinu``o jkollhom jaqblu wkoll.

Jasal Rinu``o

Rinu``o In-nutar qed ilesti kollox u se jkun mag]na dalwaqt.

Skikki Tajjeb mela je]tie[in]affu. Fittxu [ibuli x’nilbes… qmis ta’ bil-lejl u `inetta. U nirran[aw ftit is-sodda. |ommu l-purtieri mag]luqin u l-kamra mudlama. Jaqbel ukoll li xi]add joqg]od g]assa barra biex malli n-nutar ikun riesaq ji[i jav\ana.

Gherardo Imxi Rinu``o. Sa dat-tant nispejaglek xi dde`idejna.

|ita }affu isaw…

Kul]add jitlaq fuq xog]lu. Il-palk jitbattal. Jibqa biss Skikki li jin\a’]wej[u u jidher bil-qalziet ta’ ta]t biss. Wara ftit jasal Riccardo bil-libsa ta’ bil-lejl u `-`inetta.

Riccardo Hawn… ilbes u]affef kemm tista’. Isma’, jien [a weg]idtek li n]allsuk tajjeb, imma jekk il-palazz u l-mit]na t]allihom lili nag]tik elf fjorin. Xi tg]id eh, Sur Skikki… \gur qatt f’g]omrok ma]lomt li takkwista somma b]al din!

Skikki }alli f'idejja Sur Riccardo… jiena naf li inti l-primo genito u bi dritt jist]oqqlok tiret l-akbar sehem.

Riccardo M'hawnx g]alik. U tista' sserra] rasek minn Lauretta, it-tie[nag]mluh bil-kbir, malli jiskadi \-\mien tal-vistu.

Skikki Serra] rasek u]alli kollox f'idejja.

Riccardo Issa]a mmur nara fejn po[[ew il-katavru tal-Baruni.

Riccardo jitlaq. Wara ftit jid]lu |ita, Nella u ¬eska bil-lo\or tas-sodda. Waqt li Nella u ¬eska jirran[aw is-sodda, |ita ti[bed lil Skikki fil-[enb.

|ita Isma' ftit lil hawn. Jiena m'g]andix]ajta fi lsiena. Grazzja mieg]ek m'g]andix u qatt mhu se jkolli. Imma issa g]andna f'idejna bi``a negozju. Immur tajba jiena u tmur tajjeb inti. Jekk t]allili dan il-palazz u l-mit]na bl-g]elieqi kollha tag]ha, nag]ti elf fjorin lilek u elf ie]or dota lil bintek malli din ti\\ewe[ lil Rinu``o. Xi tg]id?

Skikki Inti mara tassew nobbli u ta' qalb tajba. Kif g]idt int, din bi``a negozju u rridu nwarrbu l-grazzja fil-[enb. Fil-fatt lanqas jien m'g]andi grazzja mieg]ek u na]seb li nofs Firenze taqbel mieg]i. Imma dan m'g]andux x'jaqsam. Negozju, negozju. }alli f'idejja.

|ita *(iddur fuq Nella u ¬eska)* Isa]affu u imxu]a nirran[aw ftit]wejji[na qabel ji[i n-nutar.

|ita, Nella u ¬eska jitilqu 'l [ewwa. Skikki jid]ol fis-sodda. Jitfa``a Betto.

Betto {ann..]abat tajjeb li sibtek wa]dek. Isma'… jien u inti m'a]niex b]al dawk... qatta rg]iba. Lili dejjem jag]tuni l-[enb u jibbuttjawli li jiena baxx u minix tal-livell tag]hom. Issa l-waqt li nit]allas minnhom ilkoll. Jekk t]allili dan il-palazz u l-mit]na bl-g]elieqi kollha ta' mag]ha, inwieg]dek li nag]tik]amest elef fjorin. G]ada stess ikunu f'idejk. Xi tg]id {ann? U…]a… dan imqass antik]afna… tal-fidda. Fidda pura. |ommu g]alik.

Skikki M'hawnx g]alik Sur Betto. Kif g]idt int, a]na ta' l-istess pezza u issa l-waqt li nit]allsu minnhom ilkoll. }alli f'idejja.

Jinstemg]u l-qniepen idonnu mota tal-mejtin.

Skikki Il-qniepen!!!

Jid]ol lura Riccardo, |ita, Nella, Marco u ¬eska.

|ita — X'wa]da din… din il-mota tal-mejtin!! Xi]add ta l-a]bar li l-Baruni miet.

Riccardo — |gur il-kappillan! *(lil Betto)* Int mhux suppost bqajt mieg]u hemm [ew !?

Betto — Iva, u hemm g]adu. Tant tajtu nbid tat-tie[ta' Kana li siker u raqad.

Marco — Mela min ta l-a]bar?

Gherardo — Issa \gur kollox mitluf.

Riccardo — *(lil Skikki)* X'se nag]mlu?

Jid]ol Gherardo

Rinu``o — Smajtuhom il-qniepen. Qed jg]idu miet Don Niccolo l-iskultur.

Kul]add jie]u nifs ta' fer].

|ita — Di[a kien se j]ossni]a\in. Mela kollox miftiehem hux hekk? Qisu li kul]add jag]mel wi`` sever b'sens ta' gratitudni lejn il-[enero\ita' tal-Baruni.

Jid]ol Rinu``o

Rinu``o — Wasal in-nutar.

Riccardo — *(lil Skikki)* Tg]atta sewwa. }affuf. Irran[awlu l-kutri.

|ita — Ressqu dik it-tavolina lil hawn.

Jitfa``a n-nutar ma' \ew[xhieda.

Nutar — Se nid]ol niskomodakom jiena…

Riccardo — G]addi, g]addi Sur Manifk. Kif inti dalg]odu?

Nutar — Kif tridni nkun, sempre indaffarato; qatt ma nista' lla]]aq ma' l-esi[enzi tal-mument. Imma hekk hi]ajjitna. U kif inhuwa l-Vossignoria illustrissima?

Skikki — Xtaqt kont ftit a]jar, Sur Manifk. In]oss li d-dell tal-mewt di[a qieg]ed fuqi.

Nutar — X'kull wa]da wkoll… dak huwa dell li jinsab fuqna lkoll.

|ita — *(aside)* Sur Manifk, in-nobbli Baruni jixtieq li jag]mel testment [did… u kif qed tara, a]jar in]affu… g]ax, miskin… jinsab batut wisq.

Nutar — Mela, ejja mmiddu g]onqna g]ax-xog]ol. Sur Baruni, nist]ajjel li tippreferi li nibqg]u wa]idna jien, inti u x-xhieda biss, xi tg]id?

Skikki — Le, le.. dawn huma l-qraba g]e\ie\ tieg]i u minnhom m'g]andi xejn x'na]bi.

Nutar — Kif tixtieq int. *(Nutar jo]ro[il-karti, linka e`` u jqieg]ed kollox g]al lest fuq it-tavolina)*

Betto — Tassew [entili u qalbu tad-deheb.

Marco — Miskin… tabil]aqq tar-rispett.

Skikki — Sur Manifk, sku\ani li nistax nikteb it-testment jiena, imma ara *(jo]ro[ftit idu l-lemija minn ta]t il-li\ar)* bil-kemm nista' n`aqlaq idi… lanqas in]ossha. Qisha maqtug]a.

Nutar — Ma [ara xejn. A]na g]alhekk qeg]din hawn. Mela, *in Dei nomini anno Dei nostri Jesu Christi ab eius salutifera incarnazione millesimo duecentestimo nonagesimo nono…(igedwed)…* jiena il-baruni Bosio Donati…

Skikki — Sur manifk, nixtieq nag]milha `ara li b'dan it-testment il-[did irrid in]assar kull testment li kont g]amilt qabel…

Nutar — Hekk hu, hekk hu. M'hawnx g]alik. Inti tassew taf kif imorru l-affarijiet. Mela: *annullans, revocans et irritans omne aliud testamentum.* Tajjeb, u quddiem ix-xhieda mag]rufin minni, is-Sinjuri… *(igedwed wa]du)* Insomma… dawn kollha dettalji u formalitajiet li nistg]u naqrawhom bil-kwiet wara. Mela… Sur Baruni, qabel xejn tridx ng]addu g]all-aran[amenti tal-funeral tieg]ek?

Skikki — M'hemmx fiex ninfixlu; kollox mill-ir]as. Ma rridx noqg]od nisparpalja l-flus tal-werrieta fil-]merijiet. Jien ma nemminx fil-kult tal-qabar.

Riccardo — Alla jbierek x'g]aqal g]andu.

Nutar — *(jikteb kollox)* Kif tg]idilna int, Vossignoria illustrissima. Kollox terza classe, quddiesa letta u xejn kant u orkestri. Bene, bene. Mela, issa nistg]u ng]addu biex tibda tiddisponi mill-akkwisti kollha tieg]ek.

Skikki	Nibda l-ewwel mill-ma]bubin patrijiet]bieb tieg]i tal-kunvent ta' San Krisostmu. Lil dawn in]allilhom is-somma ta'… mitt fjorin…
Nutar	Hmmm.. ehhh.. naf li mhix bi``a tieg]i li ninda]al, Sur Baruni, imma ma jidhirlekx li mitt fjorin hija somma `kejkna wisq? Bagatella?
Skikki	G]andek ra[un Sur Manifk, imma jekk in]allihom somma kbira, xi]add jista' ja]seb li rrid nixtri l-[enna… jew irrid inpatti ta' xi dnub kbir li g]amilt. Naf li minix qaddis, imma g]all-grazzja t'Alla ma na]sibx li g]andi]tijiet li jiswew aktar minn mitt fjorin.
Qraba	Mela x'inhu. Tassew kliem il-g]erf. Dak xi dnubiet seta' g]amel? Qaddis jimxi fl-art.
Nutar	Ikolli nammetti li qatt ma ltqajt ma' sa[[ezza fina b]al din. Kompli Sur Baruni.
Skikki	Id-deheb kollu li g]andi fis-senduq il-kbir, in]allih biex jinqasam ugwalment bejn qrabati hawn mi[bura.
Qraba	Grazzi… ziju… Grazzi ku[uin… inti tassew l-akbar benefattur tag]na.
Nutar	Jekk jog][obkom… sinjuri… naf li dan huwa [est kommoventi, imma b]al issa mhuwiex il-mument propizju. Kompli Sur Baruni.
Skikki	In]alli wkoll is-somma ta' g]oxrin elf fjorin biex tinqasam ugwalment bejn dawn l-istess qraba, ku[ini u neputijiet, e``etra, e``etra…
Marco	Imma kif nistg]u ma ng]idulux grazzi ta' din il-[enero\ita' kollha?
Nutar	Mhux issa… mhux issa. Ogni cosa a suo tempo.
Skikki	Imbag]ad in]alli dawn il-beni: lil Riccardo il-beni ta' Fucecchio… lil |ita il-poderi di Figline. Lil Betto, in]alluli il-campi di Prato. Lil Gherardo u Nella, il-beni ta' Empoli. Lil Marco u ¬eska, il-beni ta' Quintole u fl-a]]ar nett li Rinu``o in]allilu l-beni tal-Valle delle Cuercie.
	***Reazzjoni ta' sodisfazzjoni u gratitudni minn kull wie]ed li jissemma*.**

Skikki	IMMA… imma dan kollu bil-patt u l-kundizzjoni li \-\ag]\ug] Rinu``o ji\\ewwe[lil dik it-tfajla… dik it-tfajla… x'jisimha b]al issa?
Rinu``o	Lauretta Skikki.
Skikki	Hekk hu, prosit. Bil-patt li Rinu``o ji\\eww[lil Lauretta Skikki. Jekk dan i\-\wie[ma jse]]x, allura dak kollu li semmejt qabel, jaqa' f'idejn il-patrijiet ta' San Krisostmu.
Riccardo	Minn dan tista' sserra] rasek, g]a\i\ ku[in. Rinu``o lil Lauretta se ji\\ewwe[…
¬eska	Lanqas jekk ikollna nkaxkruh lejn il-knisja minn xag]ru.
Skikki	U issa ng]addu g]all-parti l-kbira tal-beni tieg]i. Dan il-palazz kollu bil-[onna u l-mezzanini ta' mieg]u in]allih lil…
	Il-qarba kollha jiffullaw madwar is-sodda…
Skikki	I]allih lil… lill-g]a\i\ ]abib tieg]i {anni Skikki…
Riccardo	{anni Skikki!!!
|ita	Ma jistax ikun.
Gherardo	Dan insult.
Skikki	Ajma.. ajma.. f'daqqa wa]da x'u[ig] g]andi f'idi l-leminija. In]ossha se taqag]li.
Nutar	Qed taraw x'g]amiltulu lill-Baruni. T]allunix inkun kostrett li nibg]at lil kul]add 'il barra. Kompli Sur Baruni…
Skikki	Mela. Qed tni\\el id-dettalji kollha, hux tassew Sur Manifk?
Nutar	Kollox, kelma b'kelma skond l-ordnijiet tieg]ek.
Skikki	Tajjeb. Il-mit]na bl-g]elieqi u l-beni tag]ha u l-artijiet tan-na]a tal-punent ta' l-Arno, in]allihom kollha… lil… lil, lill-]abib g]a\i\ tieg]i {anni Skikki.
|ita	Issa \\ejjed.
Riccardo	Ma jistax ikun li n]allu jitwettaq dan kollu.
Nutar	Sinjuri… se ner[a' nwissihom; dan huwa pro`ess legali u ma nistax nippermetti interruzzjonijiet.

Riccardo	Ng]id jien x'jambiha l-mit]na u l-g]elieqi u l-beni ta' mag]ha, dak l-imbroljun ta' {anni Skikki?? Mhux bi\\ejjed se jiret dan il-palazz.
Skikki	Imma… imma kont l]aqt weg]idthielu g]ax… g]ax… dejjem wera x-xewqa li jkollu daqsxejn ta' post g]all-arja. G]alih u g]al bintu Liccarda.
Rinu``o	Lauretta.
Skikki	Lauretta… hekk hu, hekk hu.
¬eska	Qatt ma rajt tusta[ni b]al din.
Skikki	Ajma Sur Manifk, x'u[ig] g]andi f'din l-id. |gur parali\i.
Nutar	Ejja mela]a ne]ilsuha, g]ax g]alkemm minix tabib, dan l-u[ig] f'idek il-leminija xejn mhu jog][obni. X'fadal?
Skikki	Fl-a]]ar nett fadal is-somma ta' mitejn elf fjorin, li n]alliha kollha lil… lil… lill-g]a\i\ ]abibi {anni Skikki.
	G]ajat u storbju mill-qraba. Nutar isikkithom waqt li Skikki jtenni kemm qed tu[g]u idu.
Nutar	Kemm tiffirma ftit hawn ta]t, Sur Baruni… Hekk tajjeb… u x-xhieda hawnhekk. Mela kollox mitmum skond ix-xewqa tieg]ek.
Skikki	G]a\i\a |ita,]u]sieb ag]ti mitt fjorin lin-nutar, u g]oxrin kull wie]ed lix-xhieda.
Nutar	Grazzi Sur Baruni. Mhux ta' b'xejn li Firenza kollha tfa]]ar il-[enero\ita' tieg]ek. U issa se jkolli n]allikom, g]ax g]andi \ew[kuntratti o]ra x'nag]mel dal-g]odu. Bon di' sinjuri. Ossequi. *(jinkina)* Riconescente Vossignoria illustrissima.
	Malli jitlaq in-Nutar, il-qraba kollha infexxu f'g]ajat ta' :
Qraba	}alliel, imbroljun, viljakk, brikkun, qarrieqi, bringand, banavolja….
	Jid]lu l-kappillan u Lauretta. Skikki jin\el minnufih [os-sodda u jg]atti wi``u bil-li\ar.
Kappillan	X'g]aruka\a dan l-istorbju kollu, fil-pre\enza ta' katavru. Jiena kont [ej nistaqsikom g]al meta se nag]mlu l-funeral.
|ita	Sur kappillan, mid-dehra mhux funeral wie]ed se jkollna, imma tnejn.

Kappillan	Tnejn?! Mela qed imut xi]addie]or?
|ita	Iva…
Kul]add	{anni Skikki!

----------------- S E P A R J U -----------------